

Kilometerlezen

Handleiding bibliotheek

Colofon

Kilometerlezen is ontwikkeld door:

Cubiss

Statenlaan 4
5042 RX Tilburg
www.cubiss.nl
webshop@cubiss.nl

Deze productie is mede tot stand gekomen dankzij financiële steun van:

Provincie Noord-Brabant

Auteur: José Peijen (Cubiss)
Ontwerp website: Quichot Multi Multi Media
Technische realisatie: Quichot Multi Multi Media www.quichot.com
Illustraties: Wim Hofman
Grafische Vormgeving: Studio Wonderdag

De inhoud van dit project is met de grootst mogelijke zorgvuldigheid samengesteld. Niets uit deze uitgave mag zonder toestemming van de uitgever vermenigvuldigd worden.

Kijk voor meer informatie op www.cubiss.nl/webshop

© Cubiss, 2017

Inhoud

	<i>pagina</i>
1. Inleiding	4
2. Project: Kilometerlezen	5
2.1 Pakket Kilometerlezen	5
2.2 Website www.kilometerlezen.nl	6
3. Voorbereiding door de bibliotheek	6
3.1 Handleiding onderwijs	6
3.2 Samenstellen pakket Kilometerlezen voor scholen	7
3.3 Rol leesconsulent	8
3.4 Tips	11

Bijlage(n):

- overzicht websites in project Kilometerlezen

1. Inleiding

Kinderen die lezen leuk vinden, lezen meer en gaan hierdoor ook sneller vooruit in zowel technisch als begrijpend lezen. Nationaal en internationaal onderzoek bevestigt dit. De invloed van lezen op woordenschat, begrijpend lezen, technische leesvaardigheid en spelling is groot. Met het project *Kilometerlezen*, geschikt vanaf groep 6, worden leerlingen gestimuleerd om veel 'leeskilometers' te maken. Door deze leeservaring zijn ze in staat om hun eigen smaak te ontwikkelen en kunnen ze de gelezen boeken op hun waarde beoordelen. Is het gekozen boek wel een leuk of goed boek? Het waarderen en beoordelen van boeken is een onderdeel van de cirkel die hoort bij het lezen van boeken. Competitie, uitdaging, beloning en actie zijn steekwoorden die bij deze leeftijd passen. In het project 'Kilometerlezen' komen deze aspecten aan de orde.

Leerdoelen, Kerndoelen en Referentiekader

Leerdoelen

- leerlingen maken kennis met een aantrekkelijk leesaanbod
- leerlingen maken 'leeskilometers'
- leerlingen stimuleren elkaar om boeken te lezen
- leerlingen leren boeken te beoordelen
- leerlingen gebruiken diverse websites rondom 'lezen'
- leerlingen werken actief met een digitaal leesspel op internet

Kerndoelen

Het project Kilometerlezen sluit aan bij de kerndoelen 4, 6, 7 en 9 van het basisonderwijs (2006).

Meer informatie over Kerndoelen basisonderwijs en Tussendoelen & leerlijnen:

<http://tule.slo.nl> en www.slo.nl.

Referentiekader Nederlandse Taal

Met *Kilometerlezen* werken de leerlingen aan het bereiken van de referentieniveaus lezen voor het primair onderwijs, zoals deze staan beschreven in 'Leerstoflijnen lezen beschreven' (SLO, 2011):

- leerlingen komen in aanraking met een leesomgeving
- leerlingen ervaren de verschillende functies van taal en lezen
- leerlingen voeren verschillende leestaken uit
- leerlingen komen in aanraking met verschillende onderwerpen, tekststructuren en kenmerken van verhalen
- leerlingen breiden hun woordenschat uit en werken aan het begrijpen en interpreteren van teksten
- leerlingen leren om ervaringen uit te wisselen over teksten
- leerlingen breiden hun kennis en vaardigheden uit met betrekking tot het kiezen van boeken en het vinden van digitale informatie over boeken

2. Project: Kilometerlezen

2.1 Pakket Kilometerlezen

School ontvangt van de bibliotheek:

- licentie met activatiecode voor toegang tot www.kilometerlezen.nl: de licentie is één schooljaar geldig voor één groep (bijvoorbeeld groep 6a).
- collectie boeken
- vlag Kilometerlezen
- 1 set leespaspoorten
- leesquiz Kilometerlezen (digitale toepassing in www.kilometerlezen.nl)
- tekstblad Leesquiz met quizvragen, antwoorden en kerntitels
- **Tip: Bibliotheken downloaden de Handleiding onderwijs en leveren de print aan de school** <https://www.cubiss.nl/webshop/producten/kilometerlezen>

Met het project Kilometerlezen worden leuke leesboeken bij de leerlingen onder de aandacht gebracht. De pagina's die de leerlingen lezen, worden leeskilometers. Leerlingen kunnen wekelijks op de website www.kilometerlezen.nl de gelezen pagina's invullen. Met deze leeskilometers maken de leerlingen een reis door een virtueel landschap. Tijdens deze reis komen ze langs verschillende halteplaatsen met informatie over leesboeken, boekfiguren, schrijvers en leuke websites over lezen. De halteplaatsen op de website zijn: het sportveld, de bioscoop, het leescafé, de luisterplek, de school, het restaurant, het spookslot, het clubhuis, de bibliotheek, het muizenhol van Geronimo Stilton en de lachspiegeltent.

In het leespaspoort noteren de leerlingen de gemaakte leeskilometers en kunnen ze een aantal boeken beoordelen.

Het lezen van de boeken, het maken van veel leeskilometers, wordt gestimuleerd door het vooruitzicht dat de vlag veroverd kan worden. Als alle boeken van de collectie goed gelezen worden en als de leerlingen individueel de informatie bij de haltes goed doornemen dan zijn ze ook goed voorbereid op het spelen van de quiz.

Het veroveren van de vlag is het spelelement in dit project. Het aantal leeskilometers van alle leerlingen samen wordt bijgehouden op de website. Als het totaal aantal leeskilometers van de klas is behaald, wordt de quiz via de website gespeeld. Nadat alle vragen goed beantwoord zijn, krijgen de leerlingen een aanwijzing voor de geheime plek van de vlag en kan de vlag veroverd worden. Leerkrachten kunnen zelf de verstopplek van de vlag instellen.

www.kilometerlezen.nl heeft in 2017 een technische update gekregen. De overgang van een website met Flash naar HTML5 was noodzakelijk omdat de ondersteuning van Flash door de browsers van grote marktpartijen zoals Google, Apple en Microsoft niet meer wordt ondersteund. Met de technische update is de inlogprocedure aangepast. De nieuwe versie van Kilometerlezen is ook te gebruiken op iPad of Android tablet. Via www.kilometerlezen.nl komen basisscholen vanaf schooljaar 2017-2018 automatisch in de nieuwe omgeving. De Handleiding onderwijs en Handleiding bibliotheek zijn in 2017 aangepast aan de technische update.

2.2 Website www.kilometerlezen.nl

Technische eisen project Kilometerlezen

- pc met internetaansluiting
- Kilometerlezen werkt met recente versie van de volgende browsers: Google Chrome, Firefox, Safari, Internet Explorer (versie 11 of hoger), Microsoft Edge
- voor gebruik op iPad iOS versie 9 en hoger en op Android tablet versie 4 en hoger
- beeldschermresolutie minimaal 1024 x 768 pixels
- toegang tot websites (zie bijlage Websites in www.kilometerlezen.nl)

www.kilometerlezen.nl

De website www.kilometerlezen.nl bestaat uit de volgende onderdelen:

- Inlogpagina Welkom bij Kilometerlezen.
- Beheerpagina voor de leerkracht voor het invullen van schoolnaam, totaal aantal leeskilometers van de klas, bijhouden stand leeskilometers, verstopplek van de leesvlag, keuze leesquiz en activeren leesquiz
- Quiz.
- Leerlingpagina met fietsroute langs halteplaatsen. Op de leerlingpagina staat aan de rechterkant de leeskilometerteller die de stand van de gelezen leeskilometers van alle leerlingen van de klas weergeeft.

Een demoversie kunt u bekijken op www.kilometerlezen.nl. Vul de volgende gegevens in:

- gebruikersnaam: demo01
- wachtwoord: 01demo

Vul in het scherm 'de leeskilometerfietsers' de volgende gegevens in:

Afspraak leeskilometers: 300 / Hoeveel leeskilometers heb je nu al gelezen?: 50

De leeskilometerfietsers gaat in de demoversie niet verder dan twee haltes die ook actief worden. Door op de haltes te klikken krijgt u informatie over boeken, schrijvers en websites.

Deze demoversie kunt u gebruiken om scholen te informeren over het project Kilometerlezen. U kunt in deze demoversie niet het beheerscherm en de quiz inzien.

3. Voorbereiding door de bibliotheek

- Handleiding onderwijs lezen.
- Samenstellen pakket Kilometerlezen voor scholen.
- Rol leesconsulent.

3.1 Handleiding onderwijs

Lees de handleiding onderwijs om goed voorbereid te zijn om het onderwijs te informeren over de werkwijze van het project. De handleiding bevat een toelichting op de inlogprocedure, aanwijzingen voor het wijzigen van instellingen zoals het aantal leeskilometers van de klas en het activeren van de leesquiz. Hoofdstuk 4 geeft suggesties voor een introductie in de klas en hoofdstuk 5 geeft een toelichting op de uitvoering van het project in de klas en een schema met de verschillende activiteiten, materialen en hulpmiddelen.

De handleiding onderwijs is na inloggen voor het onderwijs beschikbaar op de website via www.kilometerlezen.nl/handleiding en wordt niet als drukwerk bij het project geleverd.

De handleiding onderwijs is ook te downloaden via de webshop van Cubiss <https://www.cubiss.nl/webshop/producten/kilometerlezen>.

Tip: voeg een print van de handleiding onderwijs toe aan het pakket dat aan de school wordt geleverd.

De handleiding bibliotheek beschrijft met name de voorbereidingen van de bibliotheek en de rol van de leesconsulent.

3.2 Samenstelling pakket Kilometerlezen voor scholen

School ontvangt van de bibliotheek:

- licentie met activatiecode voor toegang tot www.kilometerlezen.nl: de licentie is één schooljaar geldig voor één groep (bijvoorbeeld groep 6a)
- collectie boeken
- vlag Kilometerlezen
- 1 set leespaspoorten
- leesquiz Kilometerlezen (digitale toepassing in www.kilometerlezen.nl)
- tekstblad Leesquiz met quizvragen, antwoorden en kerntitels
- **Tip: Bibliotheken downloaden de Handleiding onderwijs en leveren de print aan de school <https://www.cubiss.nl/webshop/producten/kilometerlezen>**

Licenties

U ontvangt van Cubiss voor elke groep een licentie. Op dit licentieformulier staat de inlogprocedure voor scholen vermeld.

U vult op het licentieformulier het nummer van de leesquiz in.

Licentie Kilometerlezen

1. Ga naar www.kilometerlezen.nl
2. Maak eerst een account aan. Klik op de link *Nog geen account?* om een inlogaccount aan te maken.
3. Vul alle velden met een * in. Vul bij veld *activatiecode* de onderstaande code in.
4. Klik op Registreren.
5. Activeer het account door te klikken op de link in de e-mail die verzonden is naar het opgegeven e-mailadres.
6. Het account is klaar voor gebruik. Log in met het e-mailadres en zelf gekozen wachtwoord.

Activatiecode: xxxxxx

Inlog geeft toegang tot:

Handleiding onderwijs: www.kilometerlezen.nl/handleiding

Aanpassen gelezen kilometers: www.kilometerlezen.nl/beheer

Profiel aanpassen: www.kilometerlezen.nl/beheer

Quiz starten: www.kilometerlezen.nl/quiz

Quiz selecteren: www.kilometerlezen.nl/beheer

Selecteer leesquiz: .....

Samenstellen collectie boeken

In het project Kilometerlezen gaat het om het maken van veel leeskilometers. Dat gaat bijna vanzelf als er ook leuke boeken in de klas zijn. Leerlingen lezen individueel, maar het is ook belangrijk dat iedereen in de hele klas veel leest. Pas dan kan de leesquiz gespeeld worden en is er kans om de leesvlag te veroveren.

De collectie bestaat uit boeken die aansluiten bij de halteplaatsen. De leesquiz bevat vragen die te maken hebben met een aantal kerntitels uit deze collectie.

Let op!

Er zijn verschillende versies van de leesquiz beschikbaar op www.kilometerlezen.nl, gebaseerd op het boekenpakket dat de bibliotheek levert aan de school. De school maakt in het beheerscherm van de website een keuze voor de juiste quiz. Standaard wordt de meest recente quiz getoond. Scholen die geen keuze maken voor een quiz krijgen deze laatst toegevoegde quiz aangeboden.

De bibliotheek kiest een boekenpakket en noteert het nummer van de bijbehorende quiz op het licentieformulier. Een overzicht van de verschillende leesquizen met boekenpakket, quizvragen en antwoorden vindt u op de productpagina in de webshop van Cubiss <https://www.cubiss.nl/webshop/producten/kilometerlezen>. De overzichten zijn voor scholen ook beschikbaar via www.kilometerlezen.nl/handleiding (inloggen vereist).

De boekenpakketten bevatten ca. 20 kerntitels waarover quizvragen worden gesteld.

Voor het samenstellen van een ruimere collectie kunt u kiezen voor verdubbeling van de kerntitels of voor andere leesboeken die aansluiten bij de 'haltes' in Kilometerlezen.

Titelsuggesties daarvoor vindt u in de Boekenlijst Rode Draad:

<https://www.cubiss.nl/achtergrondinformatie-leesbevordering>

Op verzoek van bibliotheken zijn een aantal leesquizen toegevoegd voor christelijke scholen. De bijbehorende boekenpakketten vindt u in het 'Overzicht Quizen Kilometerlezen christelijke scholen'.

Tip: Maak een print van juiste quiz uit het Overzicht Leesquizen en voeg dit als tekstblad toe aan het pakket dat u aan de school levert.

3.3 Rol leesconsulent

De projectperiode op school omvat vier tot maximaal zes weken.

Boeken lezen, leeskilometers maken staat voorop in dit project Kilometerlezen.

Leerlingen noteren elke week het gelezen aantal bladzijden in het leespaspoort.

Elke week geeft de leerkracht de leerlingen tijd voor de website Kilometerlezen. Ze kunnen de leeskilometers invullen, de reis afleggen, bij de haltes uitrusten en de informatie bekijken of surfen naar de websites die genoemd worden. Veel leeskilometers maken betekent dat de leerlingen ver kunnen reizen en dat ze steeds meer haltes kunnen bezoeken.

De leerkracht zet elke week op een aantal dagdelen de website klaar op één of meerdere computers of tablets: www.kilometerlezen.nl. Voor het spelen van de quiz is het belangrijk dat de kerntitels gelezen worden door één of meerdere leerlingen.

De leesconsulent van de bibliotheek kan verschillende activiteiten in de projectperiode in de klas uitvoeren zoals:

- Introductiegesprek in week 1
- Organisatie en uitvoeren van de leesquiz in week 6 (of laatste projectweek)

In het volgende schema vindt u de verschillende activiteiten die in de projectperiode worden uitgevoerd. Overleg met de leerkracht welke activiteiten u kunt uitvoeren. In de Handleiding onderwijs staat het introductiegesprek en de organisatie van de leesquiz uitgebreid beschreven.

Activiteit	Uitvoering	Materialen en hulpmiddelen	Tijd
Vorbereiding			
Account maken en handleiding lezen	Leerkracht	www.kilometerlezen.nl Handleiding onderwijs	15 minuten
Week 1			
Introductiegesprek en leespaspoort invullen	Leerkracht en leerlingen	Handleiding 4.1, www.kilometerlezen.nl, leespaspoorten en boekencollectie	30 - 45 minuten
Profielpagina aanvullen met totaal aantal leeskilometers van de groep	Leerkracht	www.kilometerlezen.nl/beheer Handleiding 3.3	5 minuten
Boeken lezen	Leerlingen	Boekencollectie	15 – 20 minuten
Einde week leeskilometers noteren in leespaspoort	Leerlingen	Leespaspoorten	5 minuten
Einde week Optelling leeskilometers leerlingen, noteren op profielpagina en stand Kilometer teller tonen aan leerlingen via digibord	Leerkracht en leerlingen	Leespaspoorten www.kilometerlezen.nl/beheer Handleiding 5.	15 minuten
Week 2 t/m 6			
Boeken lezen	Leerlingen	Boekencollectie	15 – 20 minuten
Einde week leeskilometers noteren in leespaspoort	Leerlingen	Leespaspoorten	5 minuten
Einde week Optelling van alle leeskilometers leerlingen (zie week 1)	Leerkracht en leerlingen	Leespaspoorten www.kilometerlezen.nl/beheer Handleiding 3.3 en 5.1	15 minuten
Week 6			
Woord vormen: boekenlegger	Leerlingen	Leespaspoorten Handleiding 5.3	5 minuten
Quiz instellen	Leerkracht	www.kilometerlezen.nl/beheer	5 minuten
Quiz starten, spelen en vlag veroveren	Leerkracht en leerlingen	www.kilometerlezen.nl/quiz Boekencollectie Handleiding 5.2	30 minuten

3.4 Tips

Tijdens het werken met de website kunnen leerkrachten vragen of problemen aan u voorleggen. Hieronder vindt u een overzicht van vragen en problemen met oplossingen en enkele tips voor leerkrachten.

- Adviseer de leerkracht om de inloggegevens in een agenda te noteren. Leerkrachten kiezen zelf een gebruikersnaam (= e-mailadres) en een wachtwoord. Indien bij leerkrachten het wachtwoord niet meer bekend is dan kan via de Home-pagina www.kilometerlezen.nl een nieuw wachtwoord ingesteld worden.
- Met de knop 'De leeskilometerfietser' start een invulscherm voor een volgende leerling. De gegevens die leerlingen invullen, worden niet opgeslagen op de website omdat leerlingen geen eigen account hebben. Bij elk bezoek aan de website moeten leerlingen opnieuw de 'afspraak leeskilometers' opnieuw invullen.
- Website niet geheel in beeld? Klik op F11 voor volledige schermweergave.
- Afsluiten Kilometerlezen: klik home en uitloggen of sluit webpagina.
- Quiz wil niet starten:
Kijk in beheerscherm: is quiz geactiveerd? Is het totaal aantal leeskilometers van de klas gelijk aan de stand leeskilometers tot nu toe?
Quiz starten met www.kilometerlezen.nl/quiz of via na activeren quiz in beheerscherm, met de knop *start quiz* op de leerlingpagina 'de leeskilometerfietser'
- Inlog geeft toegang tot:
Handleiding onderwijs: www.kilometerlezen.nl/handleiding
Aanpassen gelezen kilometers: www.kilometerlezen.nl/beheer
Profiel aanpassen: www.kilometerlezen.nl/beheer
Quiz starten: www.kilometerlezen.nl/quiz
Quiz selecteren: www.kilometerlezen.nl/beheer

Bijlage Websites in www.kilometerlezen.nl

De haltes in www.kilometerlezen.nl verwijzen naar de volgende websites:

www.koenkampioen.nl
www.youtube.com
www.boekenzoeker.org
www.leesplein.nl
www.jeugdbieb.nl
<https://www.youtube.com/user/boekenfilmpjes>
www.roalddahl-boeken.nl
www.dummiedemummie.nl
www.meeskeesdefilm.nl
www.ploegsma.nl/thema/mees-kees
www.mirjamoldenhave.nl
www.kinderboekenambassadeur.nl
www.onlinebibliotheek.nl/luisterbieb.html
www.superboek.nl
www.yoleo.nl
www.jacquesvriens.nl
www.plazapatatta.com
www.paulvanloon.nl
www.suzannebuis.nl
www.zapp.nl
www.declubvandelelijkerekinderen.nl
<http://kinderboekenblog.nl>
www.decupcakeclub.nl
<http://deblitskikkerclub.nl>
www.schooltv.nl
www.graphic-novels.nl
www.dewakkeremuis.nl
www.geronimostilton.be